

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 3 februari 1905, kl. 3 e. m

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse af 65 § utsökningslagen samt till lag om ändrad lydelse af 30 § konkurslagen.

Genom proposition, n:o 12, af den 31 december nästlidet år, hvilken af båda kamrarna blifvit till lagutskottet hänvisad, har Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagda, i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

1:o) Lag

om ändrad lydelse af 65 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 65 § utsökningslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Från utmätning skola undantagas dels nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn, dels ock, till ett värde af högst etthundrafemtio kronor, nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören. Saknas utväg till nödtorftigt uppehälle; då skall af det förråd, som i huset finnes, undantagas hvad till underhåll för en

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 7 Saml. 3 Häft. (N:o 4.)

månad tarivas. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, hvarför pantsättningen skett.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1906.

2:o) Lag

om ändrad lydelse af 30 § konkurslagen.

Härigenom förordnas, att 30 § konkurslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Gäldenär skall, där han sig ej annorledes försörja kan, af konkursboet njuta nödigt underhåll för sig, hustru och oförsörjda barn under två månader från den dag, offentlig stämning gifven är. Kan ej inom nämnda tid bouppteckningen med ed fästas och boet till gode män öfverlämnas; njute gäldenären, till dess sådant skett, underhåll som sagdt är. Gäldenären varde ock tilldeladt hvad som erfordras för resa och uppehälle, då han, efter kallelse, har att inställa sig vid Rätten till förhör, eller annorstädes till afgifvande af upplysningar rörande konkursboet, dock ej mer, om han vistas utom Rättens domsaga, än som tarivades, om han därinom, å ort där han sist vistades, sig uppehölle. I öfrigt äge han från konkursboet utbekomma och behålla dels nödiga gång- och sängkläder för sig, hustru och oförsörjda barn, dels ock, till ett värde af högst etthundrafemtio kronor, nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören.

Kommer tvist upp i anledning af hvad nu stadgadt är; pröfve Rätten hvad gäldenären bestås må med afseende såväl å hans behof och boets ställning, som å hans omsorg att rätt för sig göra och beredvillighet att gode männen tillhandagå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1906.

Vid upprepade tillfällen har inom Riksdagen af enskilda motionärer framhållits det önskvärda i höjandet af det belopp af sjuttiofem kronor, till hvilket gäldenär vid utmätning eger undantaga lösören, och redan vid tillkomsten af gällande utsökningslag föreslog det särskilda utskott, som Riksdagen i och för behandling af samma lag tillsatt, att berörda belopp skulle sättas till ett hundra kronor. Då frågan sista gången vid 1899 års riksdag behandlades af lagutskottet, förklarade sig utskottet icke vilja ovillkorligen underkänna betydelsen af de skäl, som kunde tala för en förhöjning af beloppet.

Förutom det att en sådan sänkning af penningvärdet ägt rum efter tiden för ikraftträdandet af 1877 års utsökningslag, att en höjning af den siffra, hvilken angifver gränsen för gäldenärens ifrågavarande rätt, torde vara på grund däraf påkallad, om lagen skall bibehållas vid den verkan, som med densamma varit åsyftad, synes det utskottet föreligga jämväl andra skäl, som tala för den af Kungl. Maj:t nu föreslagna lagändring. Bland dessa vill utskottet framhålla den lättnad, den föreslagna förhöjningen bör medföra för den meddellöse i hans framtida förvärf, hvilken lättnad väl ofta synes af billigheten krävas, äfven om borgenärens intresse därigenom skulle i någon mån åsidosättas. Det af Kungl. Maj:t föreslagna värde, etthundrafemtio kronor, finner utskottet vara såväl från gäldenärens som borgenärens synpunkt sakligt afvägdt.

Såsom framgår af nuvarande lydelse af 65 § utsökningslagen, är gäldenärens ifrågavarande rätt för närvarande beroende däraf, att utväg till nödtorftigt uppehälle saknas. Kungl. Maj:ts förslag afser att borttaga detta förbehåll och därigenom bereda gäldenären en ytterligare förmån än den, som ligger i förut nämnda värdeförhöjning. Det föreslås nämligen, att gäldenär skall äga en ovillkorlig rätt att till värde af etthundrafemtio kronor undantaga nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören. Utskottet finner jämväl denna lindring för gäldenären billig.

Slutligen vill utskottet framhålla den förändrade formulering, hvilken beträffande de lösören, gäldenär må äga undantaga, införts i Kungl. Maj:ts proposition. Det heter där, att från utmätning skola undantagas till föreslaget värde nödiga arbetsredskap eller andra nödiga lösören. Genom denna formulering undanröjes den tveksamhet, som hittills i lagtillämpningen förekommit, huruvida icke blott arbetsredskap utan äfven andra lösören måste vara för gäldenären nödiga för att få vid utmätning undantagas.

Hvad nu anförts beträffande den af Kungl. Maj:t föreslagna änd-

rade lydelse af 65 § utsökningslagen äger i motsvarande delar tillämpning å förslaget till lag om ändrad lydelse af 30 § konkurslagen.

På sålunda angifna grunder får utskottet hemställa,

att Riksdagen måtte antaga de i propositionen innefattade lagförslag.

Stockholm den 3 februari 1905.

På lagutskottets vägnar:

ERNST TRYGGER.
